

Polikliniek Kinder- en Jeugdpsychologie

Deze folder geeft u informatie over de kinder- en jeugdpsycholoog. Het is goed u te realiseren dat voor u persoonlijk de situatie anders kan zijn dan beschreven.

Wat doet een medisch kinder- en jeugdpsycholoog?

De medisch kinder- en jeugdpsycholoog is gespecialiseerd in het omgaan met kinderen en hun ouders in het geval van lichamelijke klachten, zindelijkheidsproblemen, psychosociale problemen, klachten waarvoor geen duidelijke medische verklaring is gevonden en kinderen die een chronische ziekte hebben, of de gevolgen daarvan ervaren. De medisch kinder- en jeugdpsycholoog maakt onder andere deel uit van het kinderdiabetesteam, de zindelijkheidspoli, het kinderteam de Carroussel.

Waarom verwijzen (kinder)artsen naar een medisch kinder- en jeugdpsycholoog?

De kinderpsycholoog wordt ingeschakeld wanneer de arts vermoedt dat er naast de medische problemen, problemen van psychologische of pedagogische aard spelen. Vaak hangt deze vraag samen met een aandoening die het kind heeft of heeft gehad.

- Als er een vermoeden is van ontwikkelingsproblemen of vragen zijn over het ontwikkelingsniveau.
- Als het kind gedragsproblemen heeft.
- Als er vermoed wordt dat gezins- of omgevingsfactoren van invloed zijn op de problemen.
- Als er vragen zijn over omgaan met chronische ziekten en het gedrag van het kind.
- Als een kind angst heeft voor bijvoorbeeld: prikken, medische ingrepen of traumatische ervaringen had.
- Als een kind zindelijkheids- of slaap- of huilproblemen heeft.

Na de verwijzing wordt het kind met ouder(s) uitgenodigd voor een intakegesprek met de medisch kinder- en jeugdpsycholoog. Tijdens dit gesprek met kind en ouder(s) komt het volgende aan de orde:

- de reden van de verwijzing door de arts
- vragen over de ontwikkeling en de leefsituatie van het kind. Daarbij is er natuurlijk specifieke aandacht voor de problemen die er zijn
- mogelijke volgende stappen, bijvoorbeeld een voorstel om (neuro) psychologisch onderzoek te doen, een advies voor behandeling of begeleiding. Soms vindt er een doorverwijzing plaats naar een instantie waarbij de hulp beter is afgestemd op de vraag

Als een kind is opgenomen in het ziekenhuis en er is een verwijzing naar de kinder- en jeugdpsycholoog, dan vindt het gesprek plaats tijdens de opname.

Wat houdt een psychologisch onderzoek in?

De medisch kinder-jeugdpsycholoog probeert een zo volledig mogelijk beeld van de mogelijkheden en de problemen van het kind te krijgen. Dit gebeurt via een uitgebreid psychologisch onderzoek door in kaart te brengen wat de intelligentie, interesses, karaktereigenschappen, sterke en minder sterke kanten, geheugen en concentratie van het kind zijn. Met behulp van deze test kan een volledig en meer objectief beeld verkregen worden. De meeste testen bevatten normen zodat de resultaten vergeleken kunnen worden met die van leeftijdgenoten.

Er worden aparte afspraken gemaakt voor het psychologisch onderzoek. De psychologisch medewerker voert het onderzoek uit, meestal verdeeld over twee dagdelen. Dit hangt af van het soort onderzoek en de mate van concentratie die het kind kan opbrengen. De meeste kinderen vinden het onderzoek leuk, ook al bevat het moeilijke onderdelen. De vragen en opdrachten worden aangepast aan het niveau van het kind.

Een onderzoek kan bestaan uit tests die het volgende kunnen bepalen:

- intelligentie
- geheugen
- taal en spraak
- waarnemen
- ruimtelijk inzicht
- planningsvaardigheden
- concentratievermogen
- werktempo
- motorische vaardigheden
- problemen in de schoolvaardigheden
- temperament

Verslag (neuro)psychologisch onderzoek

De uitkomst van het onderzoek wordt altijd met de ouders besproken en afhankelijk van de leeftijd ook met het kind. In het psychologisch verslag staat een weergave van het eerste intakegesprek, de uitslag van de testen, een samenvatting en conclusie en eventueel een behandeladvies. De inhoud van het verslag heeft een beperkte geldigheidsduur. Over het algemeen blijven de uitspraken een à twee jaar geldig. Uitslagen moeten in het licht gezien worden van gedachten, gevoelens van bepaalde momenten, gebeurtenissen en ontwikkelingsfasen in het leven van het kind. De samenvatting en conclusie van het verslag gaan naar de ouder(s) en de verwijzer.

Behandeling

Afhankelijk van de leeftijd en de problematiek kunnen de ouders het advies krijgen om hun kind door de medische kinder- en jeugdpsycholoog te laten behandelen. Met behulp van inzicht gevende gesprekken, cognitieve gedragstherapie of EMDR wordt het kind of de ouders handvatten geboden hoe met bepaalde problemen om te gaan. Cognitieve gedragstherapie (CGT) is een heel effectief middel om kinderen en ouders te helpen hun problemen te boven te komen. Deze therapie is gebaseerd op de gedachte dat gevoelens en handelingen worden beïnvloed door wat we denken (www.vgct.nl). EMDR is een manier waarop traumatische ervaringen kunnen worden verwerkt. Prikangst, het meegemaakt hebben van ingrijpende medische handelingen zijn voorbeelden waarbij EMDR kan worden toegepast (www.emdr.nl, emdrkinderenjeugd.nl). Daarnaast wordt nog een groepseducatie OP KOERS geboden waarbij kinderen en adolescenten met een chronische ziekte leren omgaan met de problemen die dat met zich mee kan brengen.

Medewerkers van de polikliniek kinder- en jeugdpsychologie

Kinder- en jeugdpsychologen:

Truus de Gaaij-Mengelters, GZ psycholoog en Orthopedagoog-Generalist NVO
Kristie Nijssen-de Schipper, GZ- psycholoog.

Psychologisch medewerkers zijn:

Marijke Roelse, psychologisch medewerker
José Smits-Govaert, psychologisch medewerker

Daarnaast is er een stagiaire werkzaam van de master opleiding 'Medische kinder- en jeugdpsychologie' van de universiteit van Tilburg.

Tot slot

Heeft u na het lezen van deze informatie nog vragen? Stel ze gerust aan uw behandelend arts of neem contact op met de polikliniek Kinder- en Jeugdpsychologie via de Afspraakcentrale, 088-3388444.